

Betingelse er der for, at man kan naa til Ende nu eller i næste Samling med et Lovforslag som dette, og det er, at man vil holde de meget store Spørgsmaal ude, de Spørgsmaal, om hvilke det paa Forhaand er givet, at der er forskellige Meninger om dem, og ikke rejse dem i en saadan Skikkelse ved dette Lovforslag, at de ville blive Møllestenen, som drager det til Bunds. Til saadanne store Spørgsmaal, som jeg indstændig vil anmode om ikke at sætte i Forbindelse med dette Lovforslag, henregner jeg et Punkt, som berørtes af det nævnte ærede Medlem for 11te Kreds, men som han ganske vist ikke gik nærmere ind paa, nemlig Spørgsmaalet om en Reduktion i Tallet af de nuværende Statsseminarier og muligvis i Forbindelse med en Centralisation af disse, en Tanke, han i øvrigt tog Afstand fra. Jeg er en bestemt Modstander af denne Tanke. Jeg har oftere haft Lejlighed til at sige noget om den og til at udtale, at en Centralisation i et stort Statsseminarium baade for Mænd og Kvinder, maaske ved Hovedstaden, ikke er stemmende med min Overbevisning om det rigtige — jeg skal ikke gentage hvorfor. Og for saa vidt det antydedes af den ærede Taler, at Tanken var bleven fremsat af Ministeriets Konsulent, har jeg i forrige Samling ved en eller anden Lejlighed fremdraget, at det ikke var som Ministeriets Konsulent eller som den, der i den Henseende udtalte Ministeriets Tanke, at han havde taget Ordet for Muligheden af en saadan Ordning. Men naar jeg altsaa forudsætter, at man ikke dvæler ved eller bringer dette Spørgsmaal i Forbindelse med Lovforslaget, saa maa jeg paa den anden Side fremhæve, hvad jeg ogsaa gentagne Gange har udtalt, at jeg lige saa bestemt staar paa det Standpunkt, at der ikke bør finde en yderligere Reduktion Sted af Statsseminarierne end den, der beklageligvis har fundet Sted i den første Arrække efter Grundloven af 1849. Jeg beklager denne Reduktion og mener, at det var en gal Vej, man kom ind paa, men i alt Fald staar det i nøjeste Forbindelse med den Tanke, jeg har med dette Forslag, at man ikke fortsætter ad denne Vej, men slaar ind paa et System, der forudsætter Uddannelse paa Statsseminarier og saadanne private Seminarier, der ville tage den ydre Ramme fra Statsseminarierne. Jeg vilde, hvis det ikke var saa aldeles upraktisk, have foretrukket, om man nu vendte tilbage til den Ordning, at der udelukkende var Statsseminarier, og jeg har ved at sætte mig ind i denne Sags Historie, set, at vore første pædagogiske Autoriteter ere for denne Anskuelse. Jeg betragter imidlertid

denne Tanke som aldeles upraktisk og har derfor ikke dvælet videre ved den, men jeg fastholder dette, at man ikke maa formindre den Rolle, som Uddannelsen paa Statsseminarierne spiller her, og derfor ikke skride til yderligere Nedlæggelse, men tværtimod, selv om det bliver paa et andet Lovforslag, komme til en Forøgelse for at bringe Lærerindeuddannelsen i Harmoni med dette Lovforslags Tanke.

Et andet Spørgsmaal, som jeg heller ikke ønsker bragt i Forbindelse med dette Lovforslag, fordi det vilde være skadeligt for dets Fremme, er den Tanke, som den ærede Taler, der sidst havde Ordet, fremdrog, Spørgsmaalet om Centralisationen og Decentralisationen, og Spørgsmaalet om Seminariernes Frihed lige over for Centralstyrelsen. Jeg tror ikke, at dette Lovforslag egentlig giver Anledning til at rejse dette store Spørgsmaal. Jeg antager ganske vist, at den Myndighed, der i Lovforslagets § 6 er tiltænkt Censurkommissionen ved Eksaminerne, begrænser Seminariernes Frihed, men jeg antager den for aldeles uundværlig. Den Ret, som ved § 9 tillægges Ministeriet, er jo allerede til Stede; det er selvfølgelig, at Ministeriet maa søge sine Dplysninger og kan kræve Erklæringer hos hvem, den finder det hensigtsmæssigt. Selv om man sletter denne Paragraf, vil jeg utvivlsomt have denne Bemyndigelse til at afkræve disse Erklæringer. Ja, et andet Spørgsmaal vil jo være, om Censurkommissionen vilde være pligtig til at afgive dem, men at Ministeriet har Ret til at stille Spørgsmaalene, kunde der ikke være Tvivl om. Det kan jeg heller ikke give Afstald paa, naar Ministeriet skal fyldestgøre de Fordringer, der paa andre Punkter ved Lovforslaget i øvrigt ubestridt stilles til det, f. Eks. med Hensyn til Spørgsmaalet om Anerkendelse af private Seminarier. Hvorledes i al Verden skulde Ministeriet faa de tilbørlige Dplysninger til et saa vigtigt Punkts Afgørelse uden gennem en sagtyndig Bistand? Men jeg tror for øvrigt ogsaa, at det ærede Medlem noget forvekslede Spørgsmaalet om Seminarierfriheden og Ministeriets Myndighed med Spørgsmaalet om Seminariedirektionens, det vil sige det lokale Tilsyns Frihed. Nu sætter jeg megen Pris paa dette lokale Tilsyn, der er jo heller ikke nogen Bestemmelse i dette Lovforslag, der gaar ud paa at høre det, men jeg mener, at det er utilstrækkeligt, det kan ikke være det eneste, Ministeriet har til sin Raadighed for at skaffe sig alle de Dplysninger og overhovedet sætte sig i Stand til at besvare og afgøre alle de Spørgsmaal, Sagen kræver. Der er saaledes ikke heller paa dette Standpunkt nogen Grund til, om